

คู่มือ การประเมินมาตรฐานคุณภาพ

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	1
นิยามของคำสำคัญ	1
การจำแนกประเภทของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ	2
กรอบแนวคิดในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน	3
การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	3
องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	3
องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	4
องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ	4
การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	5
กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว	6
กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว	6
ตัวอย่างการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	9
ภาคผนวก :	27
แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	29
ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว	47

ความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

เกาะ เป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินจึงเป็นผลให้เกาะเป็นที่ตั้งของแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ เช่นเดียวกับแผ่นดิน เกาะที่มีพื้นที่ราบขนาดใหญ่เพียงพอที่จะเกิดการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ได้ ประกอบกับสภาพภูมินิเวศและทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายทั้ง ชายหาด หน้าผา แหล่ม ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ลำธาร ฯลฯ จึงส่งผลให้เกาะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งเกาะในประเทศไทยมีจำนวนมากมากกว่า 700 เกาะ โดยเกาะส่วนมากในทะเลไทยยังมีสภาพที่สมบูรณ์ ยกเว้นเกาะที่มีที่ตั้งใกล้กับแผ่นดินและมีพื้นที่ใหญ่เพียงพอแก่การดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ อย่างไรก็ตามพื้นที่เกาะบางแห่งถึงแม้จะอยู่ไกลจากแผ่นดินแต่มีพื้นที่กว้างใหญ่พอในการประกอบกิจกรรมหรือมีทรัพยากรและความสวยงามของพื้นที่ที่ดึงดูดในการท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์เช่นกัน โดยกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะ การขยายตัวของกิจกรรมอย่างรวดเร็วซึ่งมีทั้งที่ดำเนินการอย่างถูกต้องและมีการบุกรุกพื้นที่ธรรมชาติ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ ทั้งทัศนียภาพที่ถูกทำลาย สภาพของระบบนิเวศที่เสียสมดุล ปัญหาด้านของเสีย ฯลฯ

การพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ขาดการวิเคราะห์ถึงศักยภาพของพื้นที่ ขาดความเข้าใจถึงสภาพทางธรรมชาติของพื้นที่ และการขาดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุม ดูแลการขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะเป็นอย่างมาก ประกอบกับนโยบายการเปิดพื้นที่เกาะใหม่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่โดยมิได้คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับที่มีอยู่อย่างจำกัดของพื้นที่เกาะแต่ละแห่ง ซึ่งประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะที่มีชื่อเสียงและมีความสวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ดังนั้น การกำหนดกรอบหรือเกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวประเภทเกาะให้ชัดเจนจึงมีความจำเป็นทั้งสำหรับพื้นที่เกาะที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้วและพื้นที่เกาะที่มีศักยภาพในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว ได้นำเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการพัฒนารวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐาน แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะเพื่อยกระดับมาตรฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในด้านของคุณภาพของสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ รวมทั้งเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทเกาะที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นิยามของคำสำคัญ

เกาะ (Island) ตามกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเล มาตรา 121 บัญญัติไว้ว่า เกาะ หมายถึง พื้นที่ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและมีย่านล้อมรอบ โดยพื้นที่อยู่เหนือระดับน้ำ ในขณะที่น้ำขึ้นเต็มที่แล้ว

เกาะ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง ส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบโดยตลอด และมีขนาดเล็กกว่าแผ่นดินที่เป็นทวีป ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ คือ island, isle และ islet

เกาะ หมายถึง ส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบตลอดเวลา โดยตัวเกาะจะต้องมีแผ่นดินที่พื้นผิวน้ำ ในขณะที่น้ำขึ้นสูงสุด โดยระบบนิเวศบนเกาะจะไม่สามารถเชื่อมต่อกับระบบนิเวศบนบกของแผ่นดินใหญ่

หรือเกาะอื่นได้ เว้นแต่จะอาศัยการเชื่อมต่อทางน้ำหรือทางอากาศเท่านั้น ทั้งนี้ เกาะอาจจะอยู่ในทะเล แม่น้ำ หรือที่ลุ่มน้ำขัง เช่น บึง หรือ ทะเลสาบ (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547)

จากนิยามทั่วไปของเกาะจะเห็นได้ว่ามิได้หมายรวมเพียงเกาะในทะเลเท่านั้น หากยังหมายรวมถึง เกาะกลางแม่น้ำและทะเลสาบด้วย ซึ่งในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะในครั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะเกาะที่อยู่ในทะเลเท่านั้น

แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีเกาะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการ ในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้ เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ได้แก่ การดำน้ำ ตกปลา และสัตว์ทะเล การเล่นน้ำ การเที่ยวชมชายหาดหรือน้ำตก การดูนก เป็นต้น

มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพ และความมีคุณภาพ เพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวด้วย

เกณฑ์ (Criteria) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดคุณลักษณะขององค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

ดัชนีชี้วัด (Indicator) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติของแต่ละเกณฑ์ ซึ่งดัชนีชี้วัดในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะมีทั้งที่อยู่ในรูปของค่าเชิงคุณภาพ และในรูปของค่าเชิงปริมาณ

คุณค่าด้านการท่องเที่ยว หมายถึง คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพ และด้านเศรษฐกิจสังคม ซึ่งทำให้เกาะมีความสวยงามและความน่าสนใจ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมได้

ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย หมายถึง ภาวะของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบๆ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของเกาะที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของเกาะในด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจากภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาติ นั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้

ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาตินั้นๆ ให้มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น การเข้าถึง ความปลอดภัย การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การสนับสนุนการพัฒนาจากองค์กรต่างๆ เป็นต้น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงาน การจัดการเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดการพัฒนายั่งยืน

การจำแนกประเภทของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ

แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ สามารถแบ่งออกตามสภาพการพัฒนาได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) เกาะที่มีการพัฒนาแล้ว ซึ่งจะมีลักษณะที่มีการพัฒนาโดยมนุษย์แล้ว มีผู้รู้จักและเข้าไปท่องเที่ยวยังเกาะเหล่านี้แล้ว

2) เกาะที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา คือเกาะที่ยังไม่มีคนรู้จักหรือยังไม่มีการบินเข้าไปพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมักจะเป็นเกาะขนาดกลางหรือขนาดเล็ก เกาะประเภทนี้จะยังคงสภาพธรรมชาติเดิมอยู่

กรอบแนวคิดในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน

โดยธรรมชาติแล้วพื้นน้ำรอบเกาะนั้นเป็นปราการป้องกันการบุกรุกทำลายของพื้นที่เกาะจากมนุษย์ได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ขาดความเข้าใจและการวิเคราะห์ถึงศักยภาพของพื้นที่เกาะในการรองรับกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ประกอบกับความสวยงามและความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ขึ้นในพื้นที่เกาะ จึงเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติของพื้นที่เกาะได้ การเข้าไปใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะนั้นมีกิจกรรมต่างๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งการเล่นน้ำ การดำน้ำดูปะการัง การดูนก การพักผ่อน การตั้งแคมป์ ริมชายหาด ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติและระบบนิเวศของเกาะอันอาจก่อให้เกิดการเสียมลของระบบนิเวศได้ กิจกรรมการท่องเที่ยวดังกล่าวจำเป็นต้องตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพธรรมชาติดั้งเดิมของเกาะ และควรพิจารณาถึงมาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกาะ ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถใช้ได้กับแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะทุกแห่งทั่วประเทศ โดยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวประเภทเกาะไว้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในการศึกษาเพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางคณะผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมผลการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กับการกำหนดกรอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะในครั้งนี้

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะนั้น นอกจากจะเน้นไปที่คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว เข้าไปเยี่ยมชมแล้ว ยังพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติดั้งเดิม และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทางคณะผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานจากองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ด้าน สำหรับประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย

หมายถึง คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศ ความสำคัญต่อมนุษย์จากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาติ คุณค่าทางด้านการเรียนรู้ และคุณค่าทางด้านจิตใจ รวมถึงความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของแหล่งธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงภาวะของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของเกาะที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจาก ภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาตินั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณค่าและความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ประกอบด้วยปัจจัยหลักที่ใช้ในการพิจารณา 2 ด้าน ได้แก่

4 คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 18 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) สภาพของเกาะ 2) ขนาดของเกาะ 3) สภาพป่าธรรมชาติ 4) ภูเขาที่อยู่บนเกาะ 5) น้ำจืด 6) ความงามของถ้ำ 7) ความงามของน้ำตก 8) ความงามของชายหาด 9) แนวปะการัง 10) ภูเขาทะเลหรือสาหร่ายทะเล 11) ความชุ่มชื้นของน้ำทะเลโดยปกติ 12) สัตว์จำพวกนก 13) สัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 14) สัตว์น้ำ 15) ตำนานหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้อง 16) สถานที่ที่เป็นที่เคารพ เช่น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ 17) เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นบนเกาะ 18) แหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุที่สำคัญ

2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น 2) กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง 3) สภาพการถูกรบกวนจากโรงแรม/รีสอร์ต/บังกะโล 4) สภาพการถูกรบกวนจากการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชน ในพื้นที่ 5) ภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพของเกาะ

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาตินั้นๆ ให้มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก หากแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึงสามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้น้อย ขาดความปลอดภัย ในการท่องเที่ยว หรือมีข้อจำกัดสูงในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน สำหรับศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์ 2) โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช 3) ความหลากหลายของกิจกรรม การท่องเที่ยว

2. การเข้าถึง ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การเดินทางเข้าถึงเกาะ 2) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ 3) ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก

3. ความปลอดภัย ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ 2) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น

4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว 2) ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ

หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการท่องเที่ยว

2) การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

3) การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรม การท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีความกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะในประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการส่วนกลาง เช่น อุทยานแห่งชาติวนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ที่ดินส่วนตัวของเอกชน เป็นต้น

ข้อแตกต่างระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยหน่วยงานราชการส่วนกลางและแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยท้องถิ่น คือ แหล่งท่องเที่ยวที่หน่วยงานราชการส่วนกลางดูแลจะมีนโยบาย แผนงาน และโครงการในการจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติที่ชัดเจน รวมถึง ในด้านงบประมาณและบุคลากร แต่แหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยท้องถิ่นส่วนมากมักจะขาดระบบ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาพรวมในระยะยาว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเสื่อมโทรมได้ง่ายกว่า อย่างไรก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานท้องถิ่นสามารถเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ของตน ได้มากกว่า รวมทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 7 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม 2) การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ 3) การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด 4) การจัดการน้ำเสีย 5) มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่เปราะบาง 6) การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว 7) การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว
2. การจัดการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 7 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน 3) การควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยว 4) มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย 5) การให้บริการ 6) การจัดการด้านการมีส่วนร่วม 7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะสามารถแบ่งได้เป็น 3 องค์กรประกอบ ซึ่งมีจำนวนตัวชี้วัดทั้งหมด 47 ตัวชี้วัด โดยแต่ละตัวชี้วัดมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน จึงมีค่าคะแนนรวมทั้งสิ้น 235 คะแนน โดยการให้คะแนนจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านคุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นแรงดึงดูดใจสำคัญสำหรับให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว ส่วนองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ มีความสำคัญของคะแนนรองลงมา และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสำคัญของคะแนนน้อยที่สุด

การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีตามสภาพการพัฒนาของพื้นที่ ได้แก่

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว

6 คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว

สำหรับเกาะที่มีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบัน การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะจะต้องทำการประเมินทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีจำนวนตัวชี้วัดทั้งสิ้น 47 ตัวชี้วัด และมีคะแนนเต็ม 235 คะแนน รายละเอียดแสดงดังตาราง

องค์ประกอบ	เกณฑ์	จำนวนตัวชี้วัด	คะแนน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว	18	90
	2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	5	25
	รวม	23	115
2. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว	1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	3	15
	2. การเข้าถึง	3	15
	3. ความปลอดภัย	2	10
	4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	2	10
	รวม	10	50
3. การบริหารจัดการ	1. การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม	7	35
	2. การจัดการด้านการท่องเที่ยว	7	35
	รวม	14	70
รวมคะแนนเต็ม		47	235

ในส่วนของการประเมินองค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ ให้ทำการประเมินแยกตามหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ หลังจากนั้นให้ทำการรวมคะแนนของแต่ละองค์แล้วนำคะแนนที่ได้มาเฉลี่ยตามสัดส่วนจำนวนประชากร เพื่อกำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ดังนี้

ค่าคะแนน	ระดับมาตรฐาน	สัญลักษณ์
มากกว่า 200 คะแนน	ดีเยี่ยม	★★★★★
มากกว่า 165-200 คะแนน	ดีมาก	★★★★
มากกว่า 130-165 คะแนน	ดี	★★★
มากกว่า 95-130 คะแนน	ปานกลาง	★★
มากกว่า 60-95 คะแนน	ต่ำ	★

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว

แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่นั้นมีความประสงค์ที่จะทราบว่าพื้นที่ของตน มีศักยภาพหรือความดึงดูดใจในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้หรือไม่ ก็สามารถที่จะนำแบบประเมินไปใช้ประเมินพื้นที่ธรรมชาติได้ โดยทำการประเมินเฉพาะ 2 องค์ประกอบแรก คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา 6 ด้าน ได้แก่

องค์ประกอบ	เกณฑ์	จำนวนตัวชี้วัด	คะแนน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว	18	90
	2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	5	25
	รวม	23	115
2. ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	3	15
	2. การเข้าถึง	3	15
	3. ความปลอดภัย	2	10
	4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	2	10
	รวม	10	50
	รวมคะแนนเต็ม	33	165

ทั้งนี้ แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวควรจะได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 80 คะแนน แต่ถ้าแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ได้คะแนนต่ำกว่า 80 คะแนน แสดงว่า พื้นที่นั้นขาดความดึงดูดใจหรือมีศักยภาพต่ำในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ซึ่งระดับมาตรฐานของศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของแหล่งเกาะสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	ระดับมาตรฐาน	สัญลักษณ์
มากกว่า 125 คะแนน	ดี	★★★
มากกว่า 80-125 คะแนน	ปานกลาง	★★
มากกว่า 40-80 คะแนน	ต่ำ	★

หมายเหตุ

คะแนนนี้เป็นคะแนนในภาพรวมของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ เกาะที่ได้คะแนนน้อยแต่มีลักษณะพิเศษก็ควรได้รับการพิจารณาในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วย โดยตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินด้านศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ มีดังนี้

1. สภาพของเกาะ
 2. สภาพป่าธรรมชาติ
 3. น้ำจืด
 4. ความงามของชายหาด
 5. แนวปะการัง
 6. ภูเขาทะเลหรือสาหร่ายทะเล
 7. ความชุ่มชื้นของน้ำทะเลโดยปกติ
 8. สัตว์จำพวกนก, สัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก, สัตว์น้ำ
- ข้อ 8. เลือกทำอย่างน้อย 1 ตัวชี้วัด

จากจำนวนตัวชี้วัดทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด และมีคะแนนเต็ม 40 คะแนน แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวควรจะได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 24 คะแนน แต่ถ้าแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะได้คะแนนต่ำกว่า 24 คะแนน แสดงว่าเกาะนั้นขาดความดึงดูดใจหรือมีศักยภาพต่ำในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

8 คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

วิธีการให้คะแนน

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะตามแบบประเมินที่กำหนดไว้จะมีหลักในการให้คะแนน 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การให้คะแนนโดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวมีคุณสมบัติตรงกับค่าคะแนนหรือความหมายในข้อใดมากที่สุด และจะให้ค่าคะแนนในข้อที่เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวควรได้ในข้อนั้นเพียงข้อเดียว ทั้งนี้ จะมีค่าการให้คะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ○ รอบหมายเลขค่าคะแนนที่ต้องการ

ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 1

เกณฑ์	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน
1.1.1 สภาพของเกาะ	(1) ไม่มีมุมมองสวยงาม หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีมุมมองที่สวยงามบ้าง (3) มีมุมมองที่สวยงามเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว (4) มีมุมมองที่สวยงามมาก (5) มีมุมมองที่สวยงามมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ	4

ตัวอย่างการให้คะแนนในเกณฑ์ หัวข้อ **สภาพของเกาะ** ประเมินได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะนั้นมีคุณสมบัติตรงกับข้อ “มีมุมมองที่สวยงามมาก” ซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 4

วิธีที่ 2 การให้คะแนนโดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยว นั้น มีคุณสมบัติตรงกับดัชนีชี้วัด ข้อใดบ้าง โดยดัชนีชี้วัด 1 ข้อ จะมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน หากไม่มีคุณสมบัติตรงกับดัชนีชี้วัดเลย จะมีค่าเท่ากับ 0 คะแนน หากมีคุณสมบัติตรงแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพจะมีค่าเท่ากับ 0.5 คะแนน หากมีคุณสมบัติตรงตามดัชนีชี้วัด จะมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ○ รอบหมายเลขค่าคะแนนที่ต้องการ

ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 2

เกณฑ์	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	
3.1.5 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่	0 0.5 1	3
	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่	0 (0.5) 1	
	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	(0) 0.5 1	
	• มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม	0 0.5 (1)	
	• มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษารวมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นครั้งคราว	0 0.5 (1)	

ตัวอย่างการให้คะแนนในดัชนีชี้วัด หัวข้อ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ประเมินได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะนั้นมีคุณสมบัติตรง 2 ข้อ (ข้อ 4 และ 5) โดยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน และมีคุณสมบัติตรงแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ 2 ข้อ (ข้อ 1 และ 2) โดยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 0.5 คะแนน ฉะนั้นการประเมินในเกณฑ์นี้ได้ 3 คะแนน

ตัวอย่างการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวของเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา

ทีมงานของคณะผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ โดยการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะของเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลเกาะยาวน้อยและองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยาวน้อย เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบหลักของมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะทั้ง 3 ด้าน สามารถสรุปได้ว่า เกาะยาวน้อยได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 178 คะแนน ซึ่งจัดว่ามีมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะอยู่ในระดับดีมาก หรือได้สัญลักษณ์ ★★★★★ โดยมีรายละเอียดคะแนนการประเมินดังนี้

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

โดย

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว **เกาะยาวน้อย**

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแล เทศบาลตำบลเกาะยาวน้อย และ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยาวน้อย

ที่อยู่ หมู่ที่ บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด พังงา

ผู้ประเมิน (ชื่อ-นามสกุล)

(หน่วยงาน) สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเมินเมื่อ วันที่ 12 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ผลการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

☒ กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว		☐ กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว	
องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	ผลการให้คะแนน	ระดับมาตรฐาน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	115	81	ดีเยี่ยม (> 200 คะแนน) ☐ ดีมาก (> 165-200 คะแนน) ☒ ดี (> 130-165 คะแนน) ☐ ปานกลาง (> 95-130 คะแนน) ☐ ต่ำ (> 60-95 คะแนน)
2. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว	50	42	
3. การบริหารจัดการ	70	55	
รวมทั้งสิ้น	235	178	
		165	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว			
1.1.1 สภาพของเกาะ			
	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีมุมมองสวยงาม หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีมุมมองที่สวยงามบ้าง (3) มีมุมมองที่สวยงามเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว 4 มีมุมมองที่สวยงามมาก (5) มีมุมมองที่สวยงามมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 	4	พิจารณาจากรูปร่างของเกาะว่ามีเอกลักษณ์โดดเด่นและสวยงาม หรือเป็นเอกลักษณ์ที่อื่นไม่มีหรือหายากมาก หรือมีน้อยแห่ง มีรูปทรงที่ชัดเจนและสวยงาม
1.1.2 ขนาดของเกาะ			
	<ul style="list-style-type: none"> (1) มีขนาดเล็กมาก ไม่มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยว (2) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยว แต่ไม่เพียงพอ (3) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้ดี และเพียงพอฤดูกาล 4 มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้มากหลายกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดบ้าง เช่น มีที่ราบน้อย (5) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้มากหลายกิจกรรม ไม่มีข้อจำกัด 	4	พิจารณาจากขนาดของเกาะ เกาะขนาดใหญ่จะมีพื้นที่รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้มากกว่า เกาะขนาดเล็ก
1.1.3 สภาพป่าธรรมชาติ			
	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มี หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีสภาพป่าเพียง 1-2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าต่ำ หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 1-5 ชนิด (3) มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าพอสมควร หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด 4 มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าสูง หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด (5) มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าสูงมาก หรือมีชนิดของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวนานาชาติได้ 	4	พิจารณาจากประเภทของป่าที่พบบนเกาะ เช่น ป่าดิบชื้น, ป่าชายหาด, ป่าชายเลน และสภาพความสมบูรณ์ของป่าเหล่านั้น ได้แก่ ความหนาแน่นของป่า และชนิดของพันธุ์พืชที่พบในป่า
1.1.4 ภูเขาที่อยู่บนเกาะ			
	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มี หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีภูเขา แต่ไม่สูง ไม่เด่น สวยงามเล็กน้อย 3 มีภูเขาสูง เด่น สวยงามพอสมควร (4) มีภูเขาหลายลูก สูง เด่น สวยงาม (5) มีภูเขาหลายลูก สูง เด่น สวยงามมาก 	3	แหล่งธรรมชาติประเภทภูเขาจะช่วยเสริมสภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสมบูรณ์และสวยงาม ของภูเขา

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.5 น้ำจืด	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีน้อย (2) มีพอใช้ในบางฤดูกาล (3) มีมากพอใช้ตลอดปี และคุณภาพใช้อุปโภคได้ (4) มีมากพอใช้ตลอดปี ในเวลา 5 ปีที่ผ่านมาไม่เคยขาดน้ำจืด น้ำมีคุณภาพดี (5) มีมากพอใช้ตลอดปี ไม่ขาดน้ำมาเป็นเวลานานกว่า 10 ปีแล้ว และน้ำมีคุณภาพดี 	5	พิจารณาจากปริมาณของแหล่งน้ำจืดตามธรรมชาติบนเกาะ
1.1.6 ความงามของถ้ำ	<ol style="list-style-type: none"> ① ไม่มีถ้ำ หรือมีถ้ำแต่ไม่สวยหรือไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น รูปร่างหิน มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมาก มีถ้ำ หรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก (5) สวยมาก มีหลายถ้ำ หรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 	1	พิจารณาจากลักษณะและองค์ประกอบของถ้ำตามธรรมชาติที่ปรากฏแก่สายตา
1.1.7 ความงามของหน้าตก	<ol style="list-style-type: none"> ① ไม่มีหน้าตก หรือมีหน้าตกแต่ไม่สวยหรือไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมาก มีหลายชั้น หรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก (5) สวยมาก มีหลายชั้น หรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 	1	แหล่งธรรมชาติประเภทหน้าตกจะช่วยเหลือเสริม สภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสวยงามของหน้าตก
1.1.8 ความงามของชายหาด	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่สวย ไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมากหรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก ⑤ สวยมากหรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 	5	แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาดจะช่วยเหลือเสริมสภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสวยงามและความสมบูรณ์ ของชายหาด
1.1.9 แนวปะการัง	<ol style="list-style-type: none"> (1) แนวปะการังอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม (2) แนวปะการังอยู่ในสภาพที่แตกหักและเสียหายน้อย (3) แนวปะการังอยู่ในสภาพแตกหักและเสียหายน้อย มีความสวยงามปานกลาง และมีนักท่องเที่ยวไปชมสม่ำเสมอ (4) แนวปะการังอยู่ในสภาพไม่แตกหักและเสียหาย มีความสวยงามมาก และมีผู้คนไปชมมาก ⑤ แนวปะการังอยู่ในสภาพสวยงาม ไม่แตกหักและเสียหาย มีความสวยงามมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือในระดับประเทศ 	5	พิจารณาจากสภาพและความสวยงามของแนวปะการังในบริเวณโดยรอบเกาะ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.10 ทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเล	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <p>(1) ไม่มี หรือมีแต่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นประปราย</p> <p>(3) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์พอสมควร</p> <p>④ มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์มาก</p> <p>(5) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์มาก และเป็นแหล่งอาหารสำหรับสัตว์น้ำหายากบางชนิด เช่น พะยูน, เต่าทะเล</p>	4	พิจารณาจากความสมบูรณ์ของทรัพยากรทะเล และ/หรือสาหร่ายทะเลในบริเวณโดยรอบเกาะ
1.1.11 ความชุ่มชื้นของน้ำทะเลโดยปกติ	<p>(1) สดชื่นหรือชุ่มมาก</p> <p>(2) สดชื่นหรือชุ่ม</p> <p>(3)ค่อนข้างชื้นหรือชุ่มน้อย</p> <p>④ สดชื่นและชุ่มมาก</p> <p>(5) สดชื่นและชุ่มมาก เป็นที่เลี้ยงสัตว์ในระดับประเทศ</p>	4	พิจารณาจากความชุ่มชื้นของน้ำทะเลบริเวณโดยรอบเกาะในสภาพปกติ
1.1.12 สัตว์จำพวกนก	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์จำพวกนก 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์จำพวกนก 2-3 ชนิด</p> <p>③ มีสัตว์จำพวกนก 4-5 ชนิด</p> <p>(4) มีสัตว์จำพวกนก 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์จำพวกนกมากกว่า 10 ชนิด</p>	3	พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์จำพวกนกที่พบบนเกาะ
1.1.13 สัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 2-3 ชนิด</p> <p>③ มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 4-5 ชนิด</p> <p>(4) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายากมากกว่า 10 ชนิด</p>	3	พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายากที่พบบนเกาะ
1.1.14 สัตว์น้ำ	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์น้ำ 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์น้ำ 2-3 ชนิด</p> <p>(3) มีสัตว์น้ำ 4-5 ชนิด</p> <p>④ มีสัตว์น้ำ 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์น้ำมากกว่า 10 ชนิด</p>	4	พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์น้ำที่พบ บริเวณเกาะ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.15 ตำแหน่งหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีตำนานหรือความสำคัญ (2) มีตำนาน แต่มีความสำคัญน้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับท้องถิ่น (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับชาติ (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับชาติ 	4	พิจารณาจากความสำคัญของตำนานที่เกี่ยวข้องกับเกาะ
1.1.16 สถานที่ที่เป็นที่เคารพ เช่น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพ หรือมีแต่ไม่มีความสำคัญ (2) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพ แต่มีความสำคัญน้อย (3) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับท้องถิ่น (4) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับจังหวัด, ภูมิภาค (5) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับชาติ 	3	พิจารณาจากความสำคัญของสถานที่ที่เป็นที่เคารพบนเกาะ เช่น วัด
1.1.17 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ เคยเกิดขึ้นบนเกาะ	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือมีแต่ไม่มีความสำคัญ (2) มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ มีความสำคัญและความสมบูรณ์ของหลักฐานน้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับท้องถิ่น และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานปานกลาง (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับจังหวัด, ภูมิภาค และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานดี (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับชาติ และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานดีมาก 	4	เกาะที่มีทรัพยากรทางประวัติศาสตร์สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งความสำคัญทางประวัติศาสตร์จะมีตั้งแต่ระดับท้องถิ่น เช่น การมีร่องเล่าพื้นบ้าน หรือมีความสำคัญในระดับประเทศ เช่น เป็นที่ตั้งของพระราชวัง หรือมีเหตุการณ์ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น
1.1.18 แหล่งโบราณสถานและ/หรือ โบราณวัตถุที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ หรือมีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ แต่มีความสมบูรณ์น้อยมาก (2) มีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ มีความสำคัญและความสมบูรณ์น้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับท้องถิ่น และมีความสมบูรณ์ปานกลาง (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับจังหวัด, ภูมิภาค และมีความสมบูรณ์ดี (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับชาติ และมีความสมบูรณ์ดีมาก 	1	เกาะที่ไม่มีโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุอยู่ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ โดยพิจารณาจากความสำคัญของแหล่งโบราณสถาน และ/หรือ โบราณวัตถุ
คะแนนรวมข้อ 1.1 (90 คะแนน)		62	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.2.1 การกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น	<p>(1) ชายฝั่งถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง โดยมีอัตราการกัดเซาะมากกว่า 1 เมตรต่อปี ติดต่อกันหลายปี</p> <p>(2) ชายฝั่งถูกกัดเซาะ โดยมีอัตราการกัดเซาะน้อยกว่า 1 เมตรต่อปี ติดต่อกันหลายปี</p> <p>(3) ชายฝั่งถูกกัดเซาะ โดยมีอัตราการกัดเซาะน้อยกว่า 1 เมตรต่อปี ในบางปี และเกิดขึ้นไม่มากกว่า 50% ของชายหาดของเกาะ</p> <p>④ ชายฝั่งเกิดการกัดเซาะหรือการย้ายที่ของทรายชายหาดในฤดูมรสุมบ้าง แต่มีสภาพเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เมื่อผ่านช่วงมรสุมไป</p> <p>(5) ชายฝั่งมีร่องรอยการถูกกัดเซาะน้อยมากในช่วงฤดูมรสุม และกลับคืนสู่สภาพเดิมเมื่อผ่านพ้นฤดูกาลนั้นไป</p>	4	พิจารณาจากความรุนแรงของการกัดเซาะจากอัตราการกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น
1.2.2 กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง	<p>(1) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งมาก</p> <p>(2) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 50% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>(3) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 30% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>④ มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 10% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>(5) ไม่มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง</p>	4	กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง เช่น การขุดร่องน้ำ การขุดทราย การทำประมง โดยพิจารณาจากการมีกิจกรรมเหล่านี้บริเวณชายฝั่งโดยรอบพื้นที่เกาะ
1.2.3 สภาพการถูกรบกวนจากโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล	<p>(1) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลหนาแน่น และการจัดระเบียบไม่เรียบร้อย</p> <p>(2) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลบนเกาะหนาแน่นไม่มาก ไม่เกิน 50% ของพื้นที่ มีการจัดระเบียบที่ยังไม่เรียบร้อยอยู่บ้าง</p> <p>(3) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลบนเกาะบางส่วน ไม่เกิน 30% ของพื้นที่ และมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>④ มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลบนเกาะไม่เกิน 10% ของพื้นที่ โดยมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(5) ไม่มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลบนเกาะ</p>	4	พิจารณาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินบนเกาะในการประกอบกิจการโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2.4 สภาพการถูก รบกวนจากการสร้างที่ อยู่อาศัยของประชาชน ในพื้นที่	<p>(1) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่หนาแน่น และมีการจัดระเบียบ แต่ยังไม่เรียบร้อย</p> <p>(2) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่หนาแน่นไม่มาก ไม่เกิน 50% ของพื้นที่ มีการจัดระเบียบที่ยังไม่เรียบร้อยอยู่บ้าง</p> <p>③ มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บางส่วนไม่เกิน 30% ของพื้นที่ และมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(4) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บางเกาะไม่เกิน 10% ของพื้นที่ โดยมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(5) ไม่มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บนเกาะ</p>	3	พิจารณาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินบนเกาะ ในการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่
1.2.5 ภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพ ของเกาะ	<p>(1) มี 1-2 ครั้งในรอบ 1 ปี</p> <p>(2) มี 1-2 ครั้งในรอบ 3 ปี</p> <p>(3) มี 1-2 ครั้งในรอบ 5 ปี</p> <p>④ มี 1-2 ครั้งในรอบ 10 ปี</p> <p>(5) มี 1-2 ครั้งในรอบ 20 ปี หรือนานกว่านั้น</p>	4	พิจารณาจากโอกาสที่แหล่งธรรมชาติจะถูกทำลาย จากภัยธรรมชาติ เช่น พายุ แผ่นดินไหว และสึนามิ เป็นต้น
คะแนนรวมข้อ 1.2 (25 คะแนน)		19	
คะแนนรวม ข้อ 1 (คะแนนเต็ม 115 คะแนน)		81	
2. ดัชนีภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว			
2.1 ดัชนีภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว			
2.1.1 โอกาสในการเป็น แหล่งดูสัตว์	<p>(1) มีสัตว์น้อยชนิดมาก พบเห็นแต่สัตว์ธรรมดา</p> <p>(2) มีสัตว์น้อยชนิด พบเห็นสัตว์ที่ไม่ใช่สัตว์ธรรมดาทั่วไปบ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 5 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(3) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ บ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 6-10 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>④ มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย โดยสามารถพบสัตว์ 11-20 ชนิดใน 1 วัน</p> <p>(5) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย และมีชนิดที่หายากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้</p>	4	การพิจารณาจะดูจากจำนวนชนิดของสัตว์ที่พบใน แหล่งธรรมชาตินั้น โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่เป็นที่สนใจ ของนักท่องเที่ยว เช่น นกหายาก ชนิดต่างๆ หรือ ผีเสื้อที่มีสีสันสวยงาม ตัวอย่างเช่นใน 1 วันอาจพบ นก 10 ชนิด และพบผีเสื้ออีก 5 ชนิด ก็นับว่าพบสัตว์ ทั้งหมด 15 ชนิด เป็นต้น

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.1.2 โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช	<p>(1) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 1-2 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(2) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 3-5 ชนิด แต่เป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>③ มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก แต่โอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีน้อย</p> <p>(4) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก</p> <p>(5) มีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด โดยมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมสิ่งดังกล่าว</p>	3	<p>การที่แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะมีพันธุ์พืชที่มีความหลากหลาย หรือมีลักษณะโดดเด่น หายาก จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมได้เป็นอย่างดี และสามารถเพิ่มความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณเกาะได้ ทั้งนี้ ความหลากหลายของ พันธุ์พืช (Plant Diversity) คือ การที่มีพืชนานาชนิด หลากหลายพันธุ์ ความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม และความหลากหลายของระบบนิเวศ</p>
2.1.3 ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>(2) มีเพียงกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปบริเวณชายหาด ได้แก่ การเดินเที่ยวชม การพักผ่อน และการเล่นน้ำ</p> <p>(3) นอกเหนือจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปบริเวณชายหาด ยังมีกิจกรรม ชนิดอื่นอีก 1-2 ประเภท</p> <p>④ นอกเหนือจากการเที่ยวชมชายหาด ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชนิดอื่น 3-4 ประเภท โดยมิกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ได้เป็นอย่างดีและมีความเป็นเอกลักษณ์</p> <p>(5) นอกเหนือจากการเที่ยวชมชายหาด ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชนิดอื่นมากกว่า 4 ประเภท โดยมิกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและมีความเป็นเอกลักษณ์</p>	4	<p>พิจารณาจากจำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยว บนเกาะ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหลากหลายจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาส เลือกทำกิจกรรมที่ตนพอใจ ได้มากขึ้น และกิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีความน่าสนใจหรือมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ เช่น การดำน้ำ การเดินป่า การดูนก การตกปลา เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและเป็นที่ยอมรับของคนท้องถิ่น</p>
คะแนนรวมข้อ 2.1 (15 คะแนน)			11

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.2 การเข้าถึง	ค่าคะแนนและความหมาย		
2.2.1 การเดินทางเข้าถึงเกาะ	<p>(1) การเดินทางลำบากมาก ไม่แน่นอนว่ามีเรือบริการนักท่องเที่ยวเพื่อไปยังเกาะ ระยะทางไกลจากฝั่ง</p> <p>(2) การเดินทางไม่ลำบาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวไม่มาก ระยะทางไกลจากฝั่ง</p> <p>(3) การเดินทางสะดวก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวไม่มาก แต่มีอยู่เสมอ ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p> <p>④ การเดินทางสะดวกมาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำ อาจเป็นบางช่วงเวลา ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p> <p>(5) การเดินทางสะดวกมาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำตลอดฤดูกาล ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p>	4	พิจารณาจากความสะดวกและระยะทาง ในการเดินทางจากฝั่งเพื่อไปยังเกาะ และจำนวนเรือบริการที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังเกาะ
2.2.2 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ	<p>(1) มีทางเข้าถึงได้แต่ไม่สะดวก และเส้นทางไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร</p> <p>(2) มีความสะดวกในการเข้าถึงน้อย สภาพถนนเส้นทางสะดวกโดยเฉพาะในบางฤดูกาล เส้นทางมีความปลอดภัยในบางฤดูกาลหรือบางช่วงเวลา</p> <p>(3) มีทางเข้าถึงได้สะดวกในทุกฤดูกาล แต่พาหนะ (รถยนต์หรือเรือ) สามารถใช้ความเร็วได้ต่ำ</p> <p>④ มีทางเข้าถึงได้สะดวกในทุกฤดูกาล พาหนะ (รถยนต์หรือเรือ) สามารถใช้ความเร็วได้สูง</p> <p>เส้นทางมีความปลอดภัย</p> <p>(5) มีความสะดวกในการเข้าถึงด้วยพาหนะหลายประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี เส้นทางมีความปลอดภัยการเดินทาง</p>	4	พิจารณาจากสภาพของเส้นทางที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ความสามารถในการเข้าถึงได้ ทุกฤดูกาล ประเภทของพาหนะที่เข้าถึงได้
2.2.3 ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่นอยู่ใกล้เคียง</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวไม่อยู่บนเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่นอยู่ใกล้เคียงบ้าง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก หรือมีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่สามารถจัดกลุ่มท่องเที่ยวได้</p> <p>④ แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้</p> <p>แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความน่าสนใจปานกลาง</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้โดยง่าย แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความหลากหลาย สร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้</p>	4	พิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยวหลักหรือทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากจุดหนึ่งที่มีความสำคัญไปยังอีกจุดหนึ่งที่มีความสำคัญหรือไม่ มีแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบที่ส่งเสริมให้เกิดวงจรการท่องเที่ยวได้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่โดดเดี่ยวทางไกลจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น
	คะแนนรวมข้อ 2.2 (15 คะแนน)	12	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3 ความปลอดภัย			
2.3.1 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ	(1) มีบ่อยตลอดปี (2) มีทุกปี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี (3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	5	พิจารณาจากความถี่ของการเกิดเหตุอันตราย ในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว สึนามิ น้ำป่า ดินถล่ม หน้าผาสูงชัน กระแสน้ำรุนแรง สัตว์ดุร้าย มาลาเรีย เป็นต้น
2.3.2 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น	(1) มีบ่อยตลอดปี (2) มีทุกปี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี (3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	5	พิจารณาจากความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอันตรายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากปัจจัยอื่น เช่น ภัยจากโจรสลัด เรือล่ม เป็นต้น
คะแนนรวมข้อ 2.3 (10 คะแนน)			

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว			
2.4.1 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว	(1) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อยมาก หรือมีความเหมาะสมของทรัพยากรมาก หรือมีข้อจำกัดของพื้นที่มากอาจไม่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว (2) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาได้น้อย หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมหรืออ่อนไหวมาก (3) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาในระดับปานกลาง หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหว แต่พอที่จะรองรับการพัฒนา การท่องเที่ยวได้ (4) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย (5) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย และมีจุดนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากอยู่แล้ว	4	พิจารณาจากระดับของข้อจำกัดในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหว หรือความเหมาะสมของทรัพยากรธรรมชาติมาก ก็จะสามารถรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อย ข้อจำกัดในที่นี้ เช่น ขนาดของพื้นที่ ที่สามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.4.2 ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว	<p>ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มโดยองค์กรท้องถิ่น เพื่อช่วยกันกำหนดนโยบายและวางแผนทางการจัดการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ</p> <p>(2) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นร่วมกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ แต่การปฏิบัติยังไม่สัมฤทธิ์ผล</p> <p>(3) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนให้การสนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคน</p> <p>(4) มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้ผลดีและเพียงพอในปัจจุบัน</p> <p>⑤ มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น ร่วมกันให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบาย งบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมากขึ้นในอนาคต</p>	5	พิจารณาจากการทำงานของกลุ่มองค์กรทั้งภายในและภายนอกในระดับต่างๆ ให้การสนับสนุน ด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรสำหรับพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มองค์กรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งศักยภาพในการประสานความร่วมมือระหว่าง ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
คะแนนรวมข้อ 2.4 (10 คะแนน)		9	
คะแนนรวม ข้อ 2 (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)		42	

จำนวนองค์การของรัฐและ/หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ดูแลรับผิดชอบเกาะ

 1 องค์การ 2 องค์การ 3 องค์การ 4 องค์การ 5 องค์การ มากกว่า 5 องค์การองค์การ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3. การบริหารจัดการ			
3.1 การจัดการด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อม			
3.1.1 การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม	<p>(1) กิจกรรมการท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางนิเวศวิทยาและสภาพทางกายภาพ และไม่เบียดเบียนหรือกระทบต่อคนในท้องถิ่น</p> <p>(2) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม แต่เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น</p> <p>(3) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมน้อย และเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น ไม่รบกวนความสงบสุขของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่</p> <p>4 (4) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับของคนที่ท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>(5) กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรม เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ</p>	4	พิจารณาจากสภาพผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการจัดการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติจะช่วยป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งธรรมชาติหรือพื้นที่ที่มีความเปราะบางได้
3.1.2 การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเรียบร้อยของพื้นที่	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านภูมิทัศน์ ชาติความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดทัศนอุจาด จนกลายเป็นสถานที่เสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีการจัดการด้านภูมิทัศน์น้อย หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ดูค่าของสถานที่ลดลง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางบริเวณที่ไม่เหมาะสม</p> <p>4 (4) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ แต่การดำเนินการอาจจัดขีดไปบ้างจากปัญหาบางประการ เช่น งบประมาณ ความร่วมมือของผู้ประกอบการ</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในระดับที่ดี</p>	4	พิจารณาจากภูมิทัศน์และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อได้รับการจัดการหรือการดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาใดๆ จะต้องไม่ทำให้จุดเด่นต่างๆ ต้องเสื่อมโทรมลงไป และสิ่งก่อสร้างจะต้องไม่ขัดแย้งกับความงามของจุดเด่นต่างๆ การจัดการด้านภูมิทัศน์ที่เหมาะสม เช่น การจัดทำแผนของสิ่งแวดล้อมความสะอาดต่างๆ ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้น การจัดสร้างสิ่งก่อสร้างหรือการปรุงแต่งภูมิทัศน์ของบริเวณต่างๆ ให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.3 การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่มีภาชนะรองรับขยะ มีขยะเคลื่อนกลาดเกิดความสกปรกไม่หาคู</p> <p>(2) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นขยะ เคลื่อนกลาดหรือกองขยะในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่การจัดเก็บ การกำจัด และภาชนะรองรับขยะยังไม่ดีพอ ภาชนะรองรับยังไม่เพียงพอ</p> <p>(4) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย การจัดเก็บกำจัดและภาชนะรองรับขยะเป็นอย่างไรดี แต่ยังไม่เพียงพอหรือสมบูรณ์เต็มที่ อาจมีปัญหาในบางช่วงเวลา หรือช่วงที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการมาก แต่ก็สามารถจัดการให้พื้นที่สะอาดเรียบร้อยได้ในระยะเวลาหนึ่ง</p> <p>(5) มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี มีภาชนะรองรับอย่างเพียงพอและมีความสะอาดอยู่ตลอดเวลา</p>	4	พิจารณาภาพรวมของการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นระบบกำจัดขยะมูลฝอย การจัดเก็บ การกำจัด ความเพียงพอของภาชนะที่รองรับว่ามีอุปกรณ์เพียงพอและมีการจัดการที่เป็นระบบหรือไม่
3.1.4 การจัดการน้ำเสีย	<p>(1) ไม่มีการจัดการน้ำเสีย</p> <p>(2) มีการจัดการน้ำเสียบ้าง แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นการระบายน้ำเสียโดยไม่มีการบำบัดในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการน้ำเสียเบื้องต้นที่ถูกต้อง เช่น มีบ่อเกรอะบ่อซึม (septic tank) บ่อดักไขมัน เป็นต้น</p> <p>(4) มีการจัดการน้ำเสียที่ถูกต้อง มีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการมีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p> <p>(5) มีการจัดการน้ำเสีย รวมทั้งมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องเหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่องของความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการน้ำเสีย และดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p>	4	พิจารณาการจัดการน้ำเสียของแหล่งธรรมชาติ ประเภทเกาะว่ามีการจัดการน้ำเสียหรือไม่ ซึ่งรวมถึงระบบการบำบัดน้ำเสีย และวิธีการจัดการน้ำเสีย มีความเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งการดูแลให้ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง เพื่อให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นไม่ทำลายความสวยงามและความสมดุลของสภาพธรรมชาติ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.1.5 มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ประมง	<p>(1) ไม่มีมาตรการป้องกันผลกระทบ หรือมีแต่น้อย และไม่เป็นผลในทางปฏิบัติ</p> <p>(2) มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในจุดที่มีความเหมาะสม แต่ไม่มีการควบคุม</p> <p>③ มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม</p> <p>(4) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม เช่น ทางเดินยกระดับ เป็นต้น และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว และมีการศึกษาสภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสภาพกายภาพของพื้นที่</p>	3	พื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติประเภทประมง เช่น บริเวณต้นตาล้าธาร บริเวณที่มีสิ่งมีชีวิตหายาก หรือพื้นที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า พื้นที่เหล่านี้อาจถูกทำลายให้เสียหายได้ โดยง่าย เช่น บริเวณชายหาด ป่า พื้นที่ประวัติน้ำจืด และโบราณสถาน ดังนั้นจึงควรมีมาตรการป้องกันและควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ บ้ายเตือน หรือป้ายห้าม การกระทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการสร้างสิ่งก่อสร้างป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับพื้นที่															
3.1.6 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นครั้งคราว 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> </table>	0	0.5	①	0	0.5	①	0	0.5	①	0	0.5	①	0	0.5	①	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	0.5	①																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.7 การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว	(1) ไม่มีการจัดการใดๆ เลย (2) มีการจัดการอย่างน้อย 1-2 องค์ประกอบ แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพและไม่เป็นระบบ (3) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีระเบียบการปฏิบัติเป็นหลักฐานอยู่บ้าง แต่การปฏิบัติงานยังไม่ครบถ้วน (4) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน 1 องค์ประกอบ (5) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน อย่างน้อย 2 องค์ประกอบ	2	การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว เช่น มีการแบ่งเขตพื้นที่สงวนพื้นที่นั้นหนานากการและพื้นที่พักอาศัย 2) การกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสมตามช่วงเวลาของวันและ/หรือฤดูกาล 3) การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับศักยภาพของพื้นที่และการบริการ
คะแนนรวมข้อ 3.1 (35 คะแนน)		25.5	

3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว				
3.2.1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> • มีโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล/โฮมสเตย์ หลายนขนาด และหลายราคา ให้บริการนักท่องเที่ยว • มีหน่วยบริการทางการแพทย์ขึ้นพื้นฐาน • มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลความเรียบร้อยตามจุดต่างๆ บนเกาะ • มีโทรศัพท์มือถือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น โทรศัพท์ • มีที่ว่าง (open space) ศาลา ที่นั่ง ให้นักท่องเที่ยว 	0 0 0.5 0 0	0.5 0.5 0.5 0.5 0.5	1 1 1 1 1
3.2.2 ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน	(1) แหล่งท่องเที่ยวขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไม่สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้ (2) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานบางประเภท แต่ไม่เพียงพอหรือมีข้อจำกัดในการให้บริการ (3) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภท มีปริมาณที่เพียงพอ ความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงปกติ (4) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพปานกลาง เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา (5) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพดี เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา	4	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน	
พิจารณาจากความเพียงพอของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานกับการใช้งานในช่วงเวลาปกติและช่วงเทศกาล ซึ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในที่นี้ ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการสื่อสาร และท่าเรือ				

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.2.3 การควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยว	<p>1) มีความหนาแน่นและสืบสนมาก มีกิจกรรมที่ตัดกัหลายรูปแบบ และขาดการควบคุม</p> <p>2) มีความหนาแน่นและสืบสน มีการควบคุมบ้างแต่ได้ผลน้อย</p> <p>3) มีความหนาแน่นและสืบสนบ้าง มีการควบคุมที่ได้ผลเป็นส่วนใหญ่</p> <p>4) มีความสืบสนเล็กน้อย และมีกิจกรรมที่ดี แต่ยังมีกิจกรรมบางส่วนที่เป็นปัญหา</p> <p>5) มีการจัดการควบคุมที่ดี เรียบร้อยเป็นระเบียบ และนักท่องเที่ยวพึงพอใจไม่ทำห้ร้องเรียน</p>	4	พิจารณาจากความหนาแน่นและความสืบสนในการใช้พื้นที่ที่เกิดจากกิจกรรมหลายกิจกรรมทั้งระบบกและในหน้าทะเล
3.2.4 มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย	<p>1) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย และใช้การไม่ได้เป็นส่วนมาก</p> <p>2) มีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย หรือไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>3) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพปานกลาง แต่ระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่รัดกุม</p> <p>4) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับดี แต่ไม่เหมาะสมหรือเพียงพอในช่วงฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก</p> <p>5) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับที่ดีมาก มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p>	4	มาตรการด้านความปลอดภัย เช่น การมีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนภัย มีป้ายบอกเส้นทาง
3.2.5 การให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> มีการให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและมีเจ้าหน้าที่ประจำ มีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ โบสเตอร์ นิตยสารการ มีจำนวนบุคลากรด้านบริการเพียงพอต่อการให้บริการให้นักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีรอยยิ้มดี และสามารถสื่อสารภาษาได้มากกว่าภาษาไทย มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 	5	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน			หมายเหตุ
3.2.6 การจัดการด้านการมีส่วนร่วม	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีตัวแทนของชุมชนในการร่วมวางแผนหรือบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว • ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว • มีการก่อตั้งองค์กรหรือโครงการอนุรักษ์ต่างๆ ที่เกิดจากท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทต่อการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว • ชุมชนมีรายได้หรือเงินเดือนจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว • ชุมชนมีรายได้จากการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว การให้บริการในกิจกรรมการท่องเที่ยว การให้บริการด้านที่พัก การขายอาหารและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น 	0	0.5	①	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
3.2.7 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือมีน้อยมาก (2) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกันบ้าง แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่ (3) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกัน เกิดกิจกรรมและผลงานที่สำเร็จบ้าง (4) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกันในหลายกิจกรรม สำเร็จผลด้วยดี เป็นส่วนใหญ่ (5) มีการประสานงานและดำเนินการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเสมอ 	0	0.5	①	พิจารณาจากการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ
คะแนนรวมข้อ 3.2 (35 คะแนน)		29.5			

คะแนนรวม ข้อ 3 (คะแนนเต็ม 70 คะแนน)

55

הכנתה

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
ประเภทเกาะ

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

โดย

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแล
ที่อยู่..... หมู่ที่..... บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ผู้ประเมิน (ชื่อ-นามสกุล)
(หน่วยงาน)
ประเมินเมื่อ วันที่	เดือน..... พ.ศ.

ผลการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

☐ กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว		☐ กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว	
องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	ผลการให้คะแนน	ระดับมาตรฐาน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	115		ระดับมาตรฐาน
			☐ ดีเยี่ยม (> 200 คะแนน) ☐ ดีมาก (> 165-200 คะแนน) ☐ ดี (> 130-165 คะแนน) ☐ ปานกลาง (> 95-130 คะแนน) ☐ ต่ำ (> 60-95 คะแนน)
2. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว	50		ระดับมาตรฐาน
			☐ สูง (> 125 คะแนน) ☐ ปานกลาง (> 80-125 คะแนน) ☐ ต่ำ (> 40-80 คะแนน)
3. การบริหารจัดการ	70		ระดับมาตรฐาน
รวมทั้งสิ้น	235	รวมทั้งสิ้น	165

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว			
1.1.1 สภาพของเกาะ			
	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีมุมมองสวยงาม หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีมุมมองที่สวยงามบ้าง (3) มีมุมมองที่สวยงามเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว (4) มีมุมมองที่สวยงามมาก (5) มีมุมมองที่สวยงามมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 		พิจารณาจากรูปร่างของเกาะว่ามีเอกลักษณ์โดดเด่นและสวยงาม หรือเป็นเอกลักษณ์ที่อื่นไม่มีหรือหายากมาก หรือมีน้อยแห่ง มีรูปทรงที่ชัดเจนและสวยงาม
1.1.2 ขนาดของเกาะ	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีขนาดเล็กมาก ไม่มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยว (2) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยว แต่ไม่เพียงพอ (3) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้ดี และเพียงพอฤดูกาล (4) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้มากหลายกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดบ้าง เช่น มีที่ราบน้อย (5) มีพื้นที่รองรับการท่องเที่ยวได้มากหลายกิจกรรม ไม่มีข้อจำกัด 		พิจารณาจากขนาดของเกาะ เกาะขนาดใหญ่จะมีพื้นที่รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้มากกว่า เกาะขนาดเล็ก
1.1.3 สภาพป่าธรรมชาติ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มี หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีสภาพป่าเพียง 1-2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าต่ำ หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 1-5 ชนิด (3) มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าพอสมควร หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด (4) มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าสูง หรือมีชนิดของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด (5) มีสภาพป่าอย่างน้อย 2 ประเภท มีความหนาแน่นของป่าสูงมาก หรือมีชนิดของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวนานาชาติได้ 		พิจารณาจากประเภทของป่าที่พบบนเกาะ เช่น ป่าดิบชื้น, ป่าชายหาด, ป่าชายเลน และสภาพความสมบูรณ์ของป่าเหล่านั้น ได้แก่ ความหนาแน่นของป่า และชนิดของพันธุ์พืชที่พบในป่า
1.1.4 ภูเขาที่อยู่บนเกาะ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มี หรือมีแต่เสื่อมโทรม (2) มีภูเขา แต่ไม่สูง ไม่เด่น สวยงามเล็กน้อย (3) มีภูเขาสูง เด่น สวยงามพอสมควร (4) มีภูเขาหลายลูก สูง เด่น สวยงาม (5) มีภูเขาหลายลูก สูง เด่น สวยงามมาก 		แหล่งธรรมชาติประเภทภูเขาจะช่วยเสริมสภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสมบูรณ์และสวยงาม ของภูเขา

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.5 น้ำจืด	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีน้อย (2) มีพอใช้ในบางฤดูกาล (3) มีมากพอใช้ตลอดปี และคุณภาพใช้อุปโภคได้ (4) มีมากพอใช้ตลอดปี ในเวลา 5 ปีที่ผ่านมาไม่เคยขาดน้ำจืด น้ำมีคุณภาพดี (5) มีมากพอใช้ตลอดปี ไม่ขาดน้ำมาเป็นเวลานานกว่า 10 ปีแล้ว และน้ำมีคุณภาพดี 		พิจารณาจากปริมาณของแหล่งน้ำจืดตามธรรมชาติบนเกาะ
1.1.6 ความงามของถ้ำ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีถ้ำ หรือมีถ้ำแต่ไม่สวยหรือไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น รูปปั้นหิน มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมาก มีห้อง หรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก (5) สวยมาก มีหลายห้อง หรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 		พิจารณาจากลักษณะและองค์ประกอบของถ้ำตามธรรมชาติที่ปรากฏแก่สายตา
1.1.7 ความงามของหน้าตก	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีหน้าตก หรือมีหน้าตกแต่ไม่สวยหรือไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมาก มีหลายชั้น หรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก (5) สวยมาก มีหลายชั้น หรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 		แหล่งธรรมชาติประเภทหน้าตกจะช่วยเหลือเสริม สภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสวยงามของหน้าตก
1.1.8 ความงามของชายหาด	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่สวย ไม่มีความน่าสนใจ (2) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ เช่น มีเรื่องความเชื่อ (3) สวยหรือมีสิ่งน่าสนใจ และมีผู้คนไปชมสม่ำเสมอ (4) สวยมากหรือมีสิ่งน่าสนใจหลายสิ่ง และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก (5) สวยมากหรือมีสิ่งน่าสนใจมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือระดับประเทศ 		แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาดจะช่วยเหลือเสริมสภาพภูมิทัศน์ของเกาะให้ดูสวยงามขึ้น โดยพิจารณาจากความสวยงามและความสมบูรณ์ ของชายหาด
1.1.9 แนวปะการัง	<ol style="list-style-type: none"> (1) แนวปะการังอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม (2) แนวปะการังอยู่ในสภาพที่แตกหักและเสียหายน้อย (3) แนวปะการังอยู่ในสภาพแตกหักและเสียหายน้อย มีความสวยงามปานกลาง และมีนักท่องเที่ยวไปชมสม่ำเสมอ (4) แนวปะการังอยู่ในสภาพไม่แตกหักและเสียหาย มีความสวยงามมาก และมีผู้คนไปชมมาก (5) แนวปะการังอยู่ในสภาพสวยงาม ไม่แตกหักและเสียหาย มีความสวยงามมาก และมีผู้คนไปเที่ยวชมมาก เป็นที่เลื่องลือในระดับประเทศ 		พิจารณาจากสภาพและความสวยงามของแนวปะการังในบริเวณโดยรอบเกาะ

เกณฑ์/ดัชนีวัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.10 ทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเล	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <p>(1) ไม่มี หรือมีแต่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นประปราย</p> <p>(3) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์พอสมควร</p> <p>(4) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์มาก</p> <p>(5) มีทรัพยากรทะเลหรือสาหร่ายทะเลขึ้นหนาแน่นและสมบูรณ์มาก และเป็นแหล่งอาหารสำหรับสัตว์น้ำหายากบางชนิด เช่น พะยูน, เต่าทะเล</p>		พิจารณาจากความสมบูรณ์ของทรัพยากรทะเล และ/หรือสาหร่ายทะเลในบริเวณโดยรอบเกาะ
1.1.11 ความชุ่มชื้นของน้ำทะเลโดยปกติ	<p>(1) สดชื่นหรือชุ่มมาก</p> <p>(2) สดชื่นหรือชุ่ม</p> <p>(3)ค่อนข้างชื้นหรือชุ่มน้อย</p> <p>(4) สดชื่นและชื้นมาก</p> <p>(5) สดชื่นและชื้นมาก เป็นที่เลี้ยงสัตว์ในระดัปลำประเทศ</p>		พิจารณาจากความชุ่มชื้นของน้ำทะเลบริเวณโดยรอบเกาะในสภาพปกติ
1.1.12 สัตว์จำพวกนก	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์จำพวกนก 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์จำพวกนก 2-3 ชนิด</p> <p>(3) มีสัตว์จำพวกนก 4-5 ชนิด</p> <p>(4) มีสัตว์จำพวกนก 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์จำพวกนกมากกว่า 10 ชนิด</p>		พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์จำพวกนกที่พบบนเกาะ
1.1.13 สัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 2-3 ชนิด</p> <p>(3) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 4-5 ชนิด</p> <p>(4) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายากมากกว่า 10 ชนิด</p>		พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายากที่พบบนเกาะ
1.1.14 สัตว์น้ำ	<p>(1) เคยมี หรือมีสัตว์น้ำ 1 ชนิด</p> <p>(2) มีสัตว์น้ำ 2-3 ชนิด</p> <p>(3) มีสัตว์น้ำ 4-5 ชนิด</p> <p>(4) มีสัตว์น้ำ 6-10 ชนิด</p> <p>(5) มีสัตว์น้ำมากกว่า 10 ชนิด</p>		พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์น้ำที่พบ บริเวณเกาะ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.15 ตำนานหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้อง	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีตำนานหรือความสำคัญ (2) มีตำนาน แต่มีความสำคัญน้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับท้องถิ่น (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับจังหวัด, ภูมิภาค (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับชาติ 		พิจารณาจากความสำคัญของตำนานที่เกี่ยวข้องกับเกาะ
1.1.16 สถานที่ที่เป็นที่เคารพ เช่น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพ หรือมีแต่ไม่มีความสำคัญ (2) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพ แต่มีความสำคัญน้อย (3) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับท้องถิ่น (4) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับจังหวัด, ภูมิภาค (5) มีสถานที่ที่เป็นที่เคารพระดับชาติ 		พิจารณาจากความสำคัญของสถานที่ที่เป็นที่เคารพบนเกาะ เช่น วัด
1.1.17 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นบนเกาะ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือมีแต่ไม่มีความสำคัญ (2) มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ มีความสำคัญและความสมบูรณ์ของหลักฐานน้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับท้องถิ่น และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานปานกลาง (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับจังหวัด, ภูมิภาค และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานดี (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ระดับชาติ และมีความสมบูรณ์ของหลักฐานดีมาก 		เกาะที่มีทรัพยากรทางประวัติศาสตร์สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งความสำคัญทางประวัติศาสตร์จะมีตั้งแต่ระดับท้องถิ่น เช่น การมีเรื่องเล่าพื้นบ้าน หรือมีความสำคัญในระดับประเทศ เช่น เป็นที่ตั้งของพระราชวัง หรือมีเหตุการณ์ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น
1.1.18 แหล่งโบราณสถานและ/หรือ โบราณวัตถุที่สำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ หรือมีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ แต่มีความสมบูรณ์น้อยมาก (2) มีแหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุ มีความสำคัญและความสมบูรณ์น้อย (3) มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับท้องถิ่น และมีความสมบูรณ์ปานกลาง (4) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับจังหวัด, ภูมิภาค และมีความสมบูรณ์ดี (5) มีความสำคัญมากเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือบุคคลระดับชาติ และมีความสมบูรณ์ดีมาก 		เกาะที่มีโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุอยู่ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ โดยพิจารณาจากความสำคัญของแหล่งโบราณสถาน และ/หรือ โบราณวัตถุ
คะแนนรวมข้อ 1.1 (90 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.2.1 การกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น	<p>(1) ชายฝั่งถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง โดยมีอัตราการกัดเซาะมากกว่า 1 เมตรต่อปี ติดต่อกันหลายปี</p> <p>(2) ชายฝั่งถูกกัดเซาะ โดยมีอัตราการกัดเซาะน้อยกว่า 1 เมตรต่อปี ติดต่อกันหลายปี</p> <p>(3) ชายฝั่งถูกกัดเซาะ โดยมีอัตราการกัดเซาะน้อยกว่า 1 เมตรต่อปี ในบางปี และเกิดขึ้นไม่มากกว่า 50% ของชายหาดของเกาะ</p> <p>(4) ชายฝั่งเกิดการกัดเซาะหรือการย้ายที่ของทรายชายหาดในฤดูมรสุมบ้าง แต่มีสภาพเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เมื่อผ่านช่วงมรสุมไป</p> <p>(5) ชายฝั่งมีร่องรอยการถูกกัดเซาะน้อยมากในช่วงฤดูมรสุม และกลับคืนสู่สภาพเดิมเมื่อผ่านพ้นฤดูกาลนั้นไป</p>		พิจารณาจากความรุนแรงของการกัดเซาะจากอัตราการกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น
1.2.2 กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง	<p>(1) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งมาก</p> <p>(2) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 50% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>(3) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 30% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>(4) มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่งไม่เกิน 10% ของพื้นที่ชายฝั่ง</p> <p>(5) ไม่มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง</p>		กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง เช่น การขุดร่องน้ำ การขุดทราย การทำประมง โดยพิจารณาจากการมีกิจกรรมเหล่านี้ บริเวณชายฝั่งโดยรอบพื้นที่เกาะ
1.2.3 สภาพการถูกรบกวนจากโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล	<p>(1) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลหนาแน่น และการจัดระเบียบไม่เรียบร้อย</p> <p>(2) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลหนาแน่นไม่มาก ไม่เกิน 50% ของพื้นที่ที่มีการจัดระเบียบที่ยังไม่เรียบร้อยอยู่บ้าง</p> <p>(3) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลหนาแน่นบางส่วน ไม่เกิน 30% ของพื้นที่และมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(4) มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลหนาแน่นไม่เกิน 10% ของพื้นที่ โดยมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(5) ไม่มีการสร้างโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโลบนเกาะ</p>		พิจารณาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินบนเกาะในการประกอบกิจการโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2.4 สภาพการถูก รบกวนจากการสร้างที่ อยู่อาศัยของประชาชน ในพื้นที่	<p>(1) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่หนาแน่น และมีการจัดระเบียบ แต่ยังไม่เรียบร้อย</p> <p>(2) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่หนาแน่นไม่มาก ไม่เกิน 50% ของพื้นที่ มีการจัดระเบียบที่ยังไม่เรียบร้อยอยู่บ้าง</p> <p>(3) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บางส่วนไม่เกิน 30% ของพื้นที่ และมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(4) มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บางเกาะไม่เกิน 10% ของพื้นที่ โดยมีการจัดระเบียบได้เรียบร้อย</p> <p>(5) ไม่มีการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่บนเกาะ</p>		พิจารณาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินบนเกาะ ในการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่
1.2.5 ภัยธรรมชาติที่ก่อ ให้เกิดการทำลายสภาพ ของเกาะ	<p>(1) มี 1-2 ครั้งในรอบ 1 ปี</p> <p>(2) มี 1-2 ครั้งในรอบ 3 ปี</p> <p>(3) มี 1-2 ครั้งในรอบ 5 ปี</p> <p>(4) มี 1-2 ครั้งในรอบ 10 ปี</p> <p>(5) มี 1-2 ครั้งในรอบ 20 ปี หรือนานกว่านั้น</p>		พิจารณาจากโอกาสที่แหล่งธรรมชาติจะถูกทำลาย จากภัยธรรมชาติ เช่น พายุ แผ่นดินไหว และสึนามิ เป็นต้น
คะแนนรวมข้อ 1.2 (25 คะแนน)			
คะแนนรวม ข้อ 1 (คะแนนเต็ม 115 คะแนน)			
2. ดัชนีภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว			
2.1 ดัชนีภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว			
2.1.1 โอกาสในการเป็น แหล่งดูสัตว์	<p>(1) มีสัตว์น้อยชนิดมาก พบเห็นแต่สัตว์ธรรมดา</p> <p>(2) มีสัตว์น้อยชนิด พบเห็นสัตว์ที่ไม่ใช่สัตว์ธรรมดาทั่วไปบ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 5 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(3) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ บ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 6-10 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(4) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย โดยสามารถพบสัตว์ 11-20 ชนิดใน 1 วัน</p> <p>(5) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย และมีชนิดที่หายากสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวได้</p>		การพิจารณาจะดูจากจำนวนชนิดของสัตว์ที่พบใน แหล่งธรรมชาตินั้น โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่เป็นที่สนใจ ของนักท่องเที่ยว เช่น นกหายาก ชนิดต่างๆ หรือ ผีเสื้อที่มีสีสันสวยงาม ตัวอย่างเช่นใน 1 วันอาจพบ นก 10 ชนิด และพบผีเสื้ออีก 5 ชนิด ก็นับว่าพบสัตว์ ทั้งหมด 15 ชนิด เป็นต้น

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.1.2 โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช	<p>(1) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 1-2 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(2) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 3-5 ชนิด แต่เป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(3) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก แต่โอกาสที่พบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีน้อย</p> <p>(4) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก และโอกาสที่พบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก</p> <p>(5) มีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด โดยมีชนิดที่น่าสนใจ หายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมสิ่งดังกล่าว</p>		<p>การที่แหล่งธรรมชาติประเภทเกาะมีพันธุ์พืชที่มีความหลากหลาย หรือมีลักษณะโดดเด่น หายาก จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมได้เป็นอย่างดี และสามารถเพิ่มความหลากหลายและค่านิยมของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว (Plant Diversity) คือ การที่มีพืชนานาชนิด หลากหลายพันธุ์ ความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม และความหลากหลายของระบบนิเวศ</p>
2.1.3 ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>(2) มีเพียงกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปบริเวณชายหาด ได้แก่ การเดินเที่ยวชม การพักผ่อน และการเล่นน้ำ</p> <p>(3) นอกเหนือจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปบริเวณชายหาด ยังมีกิจกรรม ชนิดอื่นอีก 1-2 ประเภท</p> <p>(4) นอกเหนือจากกิจกรรมเที่ยวชมชายหาด ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชนิดอื่น 3-4 ประเภท โดยมีความสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและมีความเป็นเอกลักษณ์</p> <p>(5) นอกเหนือจากกิจกรรมเที่ยวชมชายหาด ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชนิดอื่นมากกว่า 4 ประเภท โดยมีความสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและมีความเป็นเอกลักษณ์</p>		<p>พิจารณาจากจำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยว บนเกาะ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหลากหลายจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาส เลือกทำกิจกรรมที่ตนพอใจได้มากขึ้น และกิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีความน่าสนใจหรือมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ เช่น การดำน้ำ การเดินป่า การดูนก การตกปลา เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและเป็นที่ยอมรับของคนท้องถิ่น</p>
คะแนนรวมข้อ 2.1 (15 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.2 การเข้าถึง	ค่าคะแนนและความหมาย		
2.2.1 การเดินทางเข้าถึงเกาะ	<p>(1) การเดินทางลำบากมาก ไม่แน่นอนว่ามีเรือบริการนักท่องเที่ยวเพื่อไปยังเกาะ ระยะทางไกลจากฝั่ง</p> <p>(2) การเดินทางไม่ลำบาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวไม่มาก ระยะทางไกลจากฝั่ง</p> <p>(3) การเดินทางสะดวก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวไม่มาก แต่มีอยู่เสมอ ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p> <p>(4) การเดินทางสะดวกมาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำ อาจเป็นบางช่วงเวลา ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p> <p>(5) การเดินทางสะดวกมาก มีเรือบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำตลอดฤดูกาล ระยะทางไม่ไกลจากฝั่ง</p>		พิจารณาจากความสะดวกและระยะทาง ในการเดินทางจากฝั่งเพื่อไปยังเกาะ และจำนวนเรือบริการที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังเกาะ
2.2.2 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ	<p>(1) มีทางเข้าถึงได้แต่ไม่สะดวก และเส้นทางไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร</p> <p>(2) มีความสะดวกในการเข้าถึงน้อย สภาพถนนเส้นทางสะดวกโดยเฉพาะในบางฤดูกาล เส้นทางมีความปลอดภัยในบางฤดูกาลหรือบางช่วงเวลา</p> <p>(3) มีทางเข้าถึงได้สะดวกในทุกฤดูกาล แต่พาหนะ (รถยนต์หรือเรือ) สามารถใช้ความเร็วได้ต่ำ</p> <p>(4) มีทางเข้าถึงได้สะดวกในทุกฤดูกาล พาหนะ (รถยนต์หรือเรือ) สามารถใช้ความเร็วได้สูง</p> <p>(5) เส้นทางมีความปลอดภัย เส้นทางมีความปลอดภัยดี</p>		พิจารณาจากสภาพของเส้นทางที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ความสามารถในการเข้าถึง ทุกฤดูกาล ประเภทของพาหนะที่เข้าถึงได้
2.2.3 ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่นอยู่ใกล้เคียง</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวไม่อยู่บนเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่นอยู่ใกล้เคียงบ้าง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก หรือมีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่สามารถจัดกลุ่มท่องเที่ยวได้</p> <p>(4) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความน่าสนใจปานกลาง สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้โดยง่าย แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีความหลากหลาย สร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้</p>		พิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยวหลักหรือทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากจุดหนึ่งที่มีความสำคัญไปยังอีกจุดหนึ่งที่มีความสำคัญหรือไม่ มีแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบที่ส่งเสริมให้เกิดวงจรการท่องเที่ยวได้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวซึ่งตั้งอยู่โดดเดี่ยวทางไกลจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น
	คะแนนรวมข้อ 2.2 (15 คะแนน)		

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3 ความปลอดภัย			
2.3.1 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีบ่อยตลอดปี (2) มีทุกปี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี (3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี 		พิจารณาจากความถี่ของการเกิดเหตุอันตรายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว สึนามิ น้ำป่า ดินถล่ม หน้าผาสูงชัน กระแสน้ำรุนแรง สัตว์ดุร้าย มาลาเรีย เป็นต้น
2.3.2 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีบ่อยตลอดปี (2) มีทุกปี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี (3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี (5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี 		พิจารณาจากความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอันตรายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากปัจจัยอื่น เช่น ภัยจากโจรสลัด เรือล่ม เป็นต้น
คะแนนรวมข้อ 2.3 (10 คะแนน)			

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว			
2.4.1 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> (1) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อยมาก หรือมีความเหมาะสมของทรัพยากรมาก หรือมีข้อจำกัดของพื้นที่มากอาจไม่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว (2) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาได้น้อย หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมหรืออ่อนไหวมาก (3) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาในระดับปานกลาง หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวแต่พอที่จะรองรับการพัฒนา การท่องเที่ยวได้ (4) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย (5) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย และมีจุดรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากอยู่แล้ว 		พิจารณาจากระดับของข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหวหรือความเหมาะสมของทรัพยากรธรรมชาติมาก ก็จะสามารถรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อย ข้อจำกัดในที่นี้ เช่น ขนาดของพื้นที่ ที่สามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.4.2 ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว	<p>ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มโดยองค์กรท้องถิ่น เพื่อช่วยกำหนดนโยบายและวางแผนทางการจัดการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ</p> <p>(2) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นร่วมกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ แต่การปฏิบัติยังไม่สัมฤทธิ์ผล</p> <p>(3) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนให้การสนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคน</p> <p>(4) มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้ผลดีและเพียงพอในปัจจุบัน</p> <p>(5) มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น ร่วมกันให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบาย งบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมากขึ้นในอนาคต</p>		พิจารณาจากการทำงานของกลุ่มองค์กรทั้งภายในและภายนอกในระดับต่างๆ ให้การสนับสนุน ด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรสำหรับพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มองค์กรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งศักยภาพในการประสานความร่วมมือระหว่าง ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
คะแนนรวมข้อ 2.4 (10 คะแนน)			

คะแนนรวม ข้อ 2 (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

จำนวนองค์การของรัฐและ/หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ดูแลรับผิดชอบเกาะ

1 องค์การ 2 องค์การ 3 องค์การ 4 องค์การ 5 องค์การ มากกว่า 5 องค์การ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3. การบริหารจัดการ			
3.1 การจัดการด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อม			
3.1.1 การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม	<p>(1) กิจกรรมการท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางนิเวศวิทยาและสภาพทางกายภาพ และไม่เบียดเบียนหรือกระทบต่อคนในท้องถิ่น</p> <p>(2) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม แต่เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น</p> <p>(3) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมน้อย และเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น ไม่รบกวนความสงบสุขของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่</p> <p>(4) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>(5) กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรม เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ</p>	พิจารณาจากสภาพผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการจัดการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติจะช่วยป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งธรรมชาติหรือพื้นที่ที่มีความเปราะบางได้	
3.1.2 การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเรียบร้อยของพื้นที่	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านภูมิทัศน์ ชาติความเรียบร้อย ทัศนียภาพ เกิดทัศนียภาพเป็นสถานที่เสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีการจัดการด้านภูมิทัศน์น้อย หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ดูค่าของสถานที่ลดลง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางบริเวณที่ไม่เหมาะสม</p> <p>(4) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ แต่การดำเนินการอาจจัดขีดไปบ้างจากปัญหาบางประการ เช่น งบประมาณ ความร่วมมือของผู้ประกอบการ</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในระดับที่ดี</p>	พิจารณาสภาพภูมิทัศน์และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อได้รับการจัดการหรือการดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาใดๆ จะต้องไม่ทำให้จุดเด่นต่างๆ ต้องเสื่อมโทรมลงไป และสิ่งก่อสร้างจะต้องไม่ขัดแย้งกับความงามของจุดเด่นต่างๆ การจัดการด้านภูมิทัศน์ที่เหมาะสม เช่น การจัดวางตำแหน่งของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้น การจัดสร้างสิ่งก่อสร้างหรือการปรุงแต่งภูมิทัศน์บริเวณต่างๆ ให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.3 การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่มีภาชนะรองรับขยะ มีขยะเคลื่อนกลาดเกิดความสกปรกไม่หาคู</p> <p>(2) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นขยะ เคลื่อนกลาดหรือกองขยะในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่การจัดเก็บ การกำจัด และภาชนะรองรับขยะยังไม่ดีพอ ภาชนะรองรับยังไม่เพียงพอ</p> <p>(4) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย การจัดเก็บกำจัดและภาชนะรองรับขยะเป็นอย่างไรดี แต่ยังไม่เพียงพอหรือสมบูรณ์เต็มที่ อาจมีปัญหาในบางช่วงเวลา หรือช่วงที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการมาก แต่ก็สามารถจัดการให้พื้นที่สะอาดเรียบร้อยได้ในระยะเวลาหนึ่ง</p> <p>(5) มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี มีภาชนะรองรับอย่างเพียงพอและมีความสะอาดอยู่ตลอดเวลา</p>		พิจารณาภาพรวมของการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นระบบกำจัดขยะมูลฝอย การจัดเก็บ การกำจัด ความเพียงพอของภาชนะที่รองรับว่ามีอุปกรณ์เพียงพอและมีจัดการที่เป็นระบบหรือไม่
3.1.4 การจัดการน้ำเสีย	<p>(1) ไม่มีการจัดการน้ำเสีย</p> <p>(2) มีการจัดการน้ำเสียบ้าง แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นการระบายน้ำเสียโดยไม่มีการบำบัดในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการน้ำเสียเบื้องต้นที่ถูกต้อง เช่น มีบ่อเกรอะบ่อซึม (septic tank) บ่อดักไขมัน เป็นต้น</p> <p>(4) มีการจัดการน้ำเสียที่ถูกต้อง มีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการมีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p> <p>(5) มีการจัดการน้ำเสีย รวมทั้งมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องเหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่องของความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการน้ำเสีย และดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p>		พิจารณาการจัดการน้ำเสียของแหล่งธรรมชาติ ประเภทเกาะว่ามีการจัดการน้ำเสียหรือไม่ ซึ่งรวมถึงระบบการบำบัดน้ำเสีย และวิธีการจัดการน้ำเสีย มีความเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งการดูแลให้ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง เพื่อให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นไม่ทำลายความสวยงามและความสมดุลของสภาพธรรมชาติ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.1.5 มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ปะการัง	<p>(1) ไม่มีมาตรการป้องกันผลกระทบ หรือมีแต่น้อย และไม่เป็นผลในทางปฏิบัติ</p> <p>(2) มีป้ายประชาสัมพันธ์หรือข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในจุดที่มีความเหมาะสม แต่ไม่มีการควบคุม</p> <p>(3) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม</p> <p>(4) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม เช่น ทางเดินยกระดับ เป็นต้น และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว และมีการศึกษาสภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสภาพกายภาพของพื้นที่</p>		พื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติประเภทปะการัง เช่น บริเวณต้นน้ำลำธาร บริเวณที่มีสิ่งมีชีวิตหายาก หรือพื้นที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า พื้นที่เหล่านี้อาจถูกทำลายให้เสียหายได้ โดยง่าย เช่น บริเวณชายหาด ป่า พื้นที่ประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน ดังนั้นจึงควรมีมาตรการป้องกันและควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ บ้ายเตือน หรือป้ายห้าม การกระทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการสร้างสิ่งก่อสร้างป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับพื้นที่															
3.1.6 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยวที่เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นครั้งคราว 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> </table>	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.7 การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว	(1) ไม่มีการจัดการใดๆ เลย (2) มีการจัดการอย่างน้อย 1-2 องค์ประกอบ แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพและไม่เป็นระบบ (3) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีระเบียบการปฏิบัติเป็นหลักฐานอยู่บ้าง แต่การปฏิบัติงานยังไม่ครบถ้วน (4) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน 1 องค์ประกอบ (5) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน อย่างน้อย 2 องค์ประกอบ		การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว เช่น มีการแบ่งเขตพื้นที่สงวนพื้นที่นั้นทางการและพื้นที่พักอาศัย 2) การกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสมตามช่วงเวลาของวันและ/หรือฤดูกาล 3) การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับศักยภาพของพื้นที่และการบริการ
คะแนนรวมข้อ 3.1 (35 คะแนน)			

3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว																		
3.2.1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> • มีโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล/โฮมสเตย์ หลายนขนาด และหลายราคา ให้บริการนักท่องเที่ยว • มีหน่วยบริการทางการแพทย์ในพื้นที่ • มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลความเรียบร้อยตามจุดต่างๆ บนเกาะ • มีโทรศัพท์มือถือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น โทรศัพท์ • มีที่ว่าง (open space) ศาลา ที่นั่ง ให้นักท่องเที่ยว 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: center;">0</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">0.5</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </table>	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
3.2.2 ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน	(1) แหล่งท่องเที่ยวขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไม่สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้ (2) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานบางประเภท แต่ไม่เพียงพอหรือมีข้อจำกัดในการให้บริการ (3) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภท มีปริมาณที่เพียงพอ ความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงปกติ (4) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพปานกลาง เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา (5) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพดี เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา		พิจารณาจากความเพียงพอของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานกับการใช้งานในช่วงเวลาปกติและช่วงเทศกาล ซึ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในที่นี้ ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการสื่อสาร และท่าเรือ															

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.2.3 การควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยว	<p>1) มีความหนาแน่นและระดับสนมมาก มีกิจกรรมที่ตักตักหลายรูปแบบ และขาดการควบคุม</p> <p>2) มีความหนาแน่นและระดับสนม มีกิจกรรมที่ตักตักบ้างแต่ได้ผลน้อย</p> <p>3) มีความหนาแน่นและระดับสนมบ้าง มีการควบคุมที่ได้ผลเป็นส่วนใหญ่</p> <p>4) มีความสับสนเล็กน้อย และมีการควบคุมที่ดี แต่ยังมีกิจกรรมบางส่วนที่เป็นปัญหา</p> <p>5) มีการจัดการควบคุมที่ดี เรียบร้อยเป็นระเบียบ และนักท่องเที่ยวพึงพอใจไม่ทำห้ร้องเรียน</p>		พิจารณาจากความหนาแน่นและความสับสนในการใช้พื้นที่ที่เกิดจากการมีกิจกรรมหลายกิจกรรมทั้งแบบยกและในน้ำทะเล															
3.2.4 มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย	<p>1) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย และใช้การไม่ได้เป็นส่วนมาก</p> <p>2) มีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย หรือไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>3) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพปานกลาง แต่ระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่รัดกุม</p> <p>4) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับดี แต่ไม่เหมาะสมหรือเพียงพอในช่วงฤดูกาลที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก</p> <p>5) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับที่ดีมาก มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p>		มาตรการด้านความปลอดภัย เช่น การมีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนภัย มีป้ายบอกเส้นทาง															
3.2.5 การให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> มีการให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและมีเจ้าหน้าที่ประจำ มีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ โบสเตอร์ นิตยสารการ มีจำนวนบุคลากรด้านบริการเพียงพอต่อการให้บริการให้นักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีรอยยิ้มดี และสามารถสื่อสารภาษาได้มากกว่าภาษาไทย มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> </table>	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน			หมายเหตุ
3.2.6 การจัดการด้านการมีส่วนร่วม	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีตัวแทนของชุมชนในการร่วมวางแผนหรือบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว • ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว • มีการก่อตั้งองค์กรหรือโครงการอนุรักษ์ต่างๆ ที่เกิดจากท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทต่อการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว • ชุมชนมีรายได้หรือเงินเดือนจากการจ้างงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว • ชุมชนมีรายได้จากการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว การให้บริการในกิจกรรมการท่องเที่ยว การให้บริการด้านที่พัก การขายอาหารและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น 	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
3.2.7 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ	<ul style="list-style-type: none"> (1) ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือมีน้อยมาก (2) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกันบ้าง แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่ (3) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกัน เกิดกิจกรรมและผลงานที่สำเร็จบ้าง (4) มีการประสานงานและดำเนินการร่วมกันในหลายกิจกรรม สำเร็จผลด้วยดี เป็นส่วนใหญ่ (5) มีการประสานงานและดำเนินการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเสมอ 	0	0.5	1	พิจารณาจากการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ
คะแนนรวมข้อ 3.2 (35 คะแนน)					

คะแนนรวม ข้อ 3 (คะแนนเต็ม 70 คะแนน)
--

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 30 lines.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 30 lines.

ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการพัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑3 เมษายน พ.ศ. 2552

(นายสมประสงค์ โคมพิตร)
รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

เอกสารแนบท้าย
ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ
ลงวันที่ ๑3 เมษายน 2552

แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีเกาะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะเกาะที่อยู่ในทะเลเท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้ เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ได้แก่ การดำน้ำ ตกปะการังและสัตว์ทะเล การเล่นน้ำ การเที่ยวชมชายหาดหรือน้ำตก การดูนก เป็นต้น

ข้อ 1 ขอบข่าย

กำหนดดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ดำเนินการทดสอบดัชนีชี้วัดในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวตัวอย่าง เพื่อประยุกต์ใช้ในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ รวมทั้งเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ให้แก่ผู้รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวนำไปปฏิบัติ

ข้อ 2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ ทั้งนี้ ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพและความมีคุณภาพ เพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย หมายถึง คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะ ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบ ทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศ ความสำคัญต่อมนุษย์จากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาติ คุณค่าทางด้านการเรียนรู้ และคุณค่าทางด้านจิตใจ รวมถึงความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของแหล่งธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงภาวะของปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของเกาะที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจากภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาตินั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งจะพิจารณาปัจจัยหลัก 2 ด้าน ได้แก่

1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 18 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) สภาพของเกาะ
- 2) ขนาดของเกาะ

-2-

- 3) สภาพป่าธรรมชาติ
 - 4) ภูเขาที่อยู่บนเกาะ
 - 5) น้ำจืด
 - 6) ความงามของถ้ำ
 - 7) ความงามของน้ำตก
 - 8) ความงามของชายหาด
 - 9) แนวปะการัง
 - 10) ภูเขาทะเลหรือสาหร่ายทะเล
 - 11) ความชุ่มชื้นของน้ำทะเลโดยปกติ
 - 12) สัตว์จำพวกนก
 - 13) สัตว์ประจำถิ่นหรือสัตว์หายาก
 - 14) สัตว์น้ำ
 - 15) ตำนานหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้อง
 - 16) สถานที่ที่เป็นที่เคารพ เช่น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์
 - 17) เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นบนเกาะ
 - 18) แหล่งโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุที่สำคัญ
- 1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) การกัดเซาะของชายฝั่งโดยคลื่น
 - 2) กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง
 - 3) สภาพการถูกรบกวนจากโรงแรม/รีสอร์ท/บังกะโล
 - 4) สภาพการถูกรบกวนจากการสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่
 - 5) ภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพของเกาะ

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยในการเสริมให้แหล่งธรรมชาตินั้นๆ มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก หากแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้น้อย ขาดความปลอดภัยในการท่องเที่ยว หรือมีข้อจำกัดสูงในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์
 - 2) โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช
 - 3) ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว

2.2 การเข้าถึง ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การเดินทางเข้าถึงเกาะ
- 2) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ
- 3) ความเชื่อมโยงกับเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก

2.3 ความปลอดภัย ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ
- 2) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว
- 2) ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการ

พัฒนาการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการท่องเที่ยว

2. การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึก และการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

3. การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่

3.1 การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสีเขียว ประกอบด้วย 7 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม
- 2) การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่
- 3) การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด
- 4) การจัดการน้ำเสีย
- 5) มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่เปราะบาง
- 6) การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
- 7) การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว

-4-

3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 7 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
- 2) ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน
- 3) การควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 4) มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย
- 5) การให้บริการ
- 6) การจัดการด้านการมีส่วนร่วม
- 7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่แต่ละส่วนของเกาะ

ข้อ 3 การวัดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

การให้คะแนนจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านคุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นแรงดึงดูดใจสำคัญสำหรับให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว ส่วนองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ มีความสำคัญของคะแนนรองลงมา และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสำคัญของคะแนนน้อยที่สุด โดยการประเมินสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีตามสภาพการพัฒนาของพื้นที่ ได้แก่

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว จะทำการประเมินทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีจำนวนตัวชี้วัดทั้งสิ้น 47 ตัวชี้วัด

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะที่ยังไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว จะทำการประเมินเฉพาะ 2 องค์ประกอบแรก คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว อันได้แก่ ตัวชี้วัดคุณค่าด้านการท่องเที่ยว ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึง ความปลอดภัย ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว เพื่อใช้ประโยชน์ในการวัดศักยภาพหรือความดึงดูดใจของพื้นที่นั้น ๆ ในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถ้าได้คะแนนประเมินต่ำกว่า 80 คะแนน จะจัดว่าพื้นที่นั้นขาดความดึงดูดใจหรือมีศักยภาพต่ำในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ

ข้อ 4 การตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

“การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ” หมายถึง กระบวนการและวิธีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานด้านต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

“เครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ” หมายถึง เครื่องหมายที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้ออกให้ เพื่อแสดงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ

“หนังสือรับรอง” หมายถึง หนังสือรับรองที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวออกให้เป็นหลักฐานแสดงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน

“ผู้อำนวยการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“คณะทำงาน” หมายถึง คณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวหรือคณะกรรมการ

ข้อ 1 ให้มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะระดับชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน มีจำนวนไม่เกิน 15 คน ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวแต่งตั้ง

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกำหนด

ข้อ 3 ให้มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะระดับจังหวัดคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกิน 9 คน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

ข้อ 4 มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ข้อ 5 ความเป็นมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐาน จะได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานพร้อมหนังสือรับรองมาตรฐาน ตามที่กำหนด

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ ที่ได้มาตรฐานจะได้รับการประเมินใหม่ทุก 2 ปี หากมีระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจะถูกถอดถอนการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งต้องส่งคืนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานและหนังสือรับรองมาตรฐานต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

1. ว่าที่ร้อยตรีอานุกาฬ	เกษรสุวรรณ	ที่ปรึกษา
2. นางชุตติมา	พัฒนราช	ที่ปรึกษา
3. นางพัชรภรณ์	ทวีกสิกรรม	คณะทำงาน
4. นางสาววรุณกาญจน์	จิตติธรรมภรณ์	คณะทำงาน
5. นางสาวศุภีวรรณ	ดีที่สุด	คณะทำงาน
6. นางสาวศิริพร	นามพิทักษ์สุข	คณะทำงาน
7. นางสาวสัมพันธ์	ขุนราช	คณะทำงาน
8. นางสาวชญาภา	ไชยวุฒิ	คณะทำงาน
9. นางสาวศิริพร	ลิมพฤษเกษม	คณะทำงาน
10. นางสาวสุพัฒนา	ศักดิ์ปิยะพันธ์	คณะทำงาน
11. นางสาวจิตติกา	คงพลาย	คณะทำงาน
12. นางสาวเพ็ญนภา	ปัญญาชนัญไชย	คณะทำงาน
13. นายโกวิท	รักตะกนิษฐ์	คณะทำงาน

ลิขสิทธิ์ของ

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

154 ถนนพระรามที่ 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร./โทรสาร 0 2219 4039 เว็บไซต์ <http://www.tourism.go.th>

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สนามกีฬาแห่งชาติ ถนนพระรามที่ 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2219-4010-17, แฟกซ์ 0-2219-4039, <http://www.tourism.go.th>